

Edició Costa Brava Sud
Núm. 175. No té preu

Costa Brava Sud

Revista singular,
local i de país

La Cuina del Cim i Tomba

DE L'1 AL 30
DE SETEMBRE
A TOSSA DE MAR

RESTAURANTS

BAHIA · CA LA CARMÉ · CAN CARLUS · CAN PINI · CAPRI · CASTELL VELL
EL PETIT DE CAN CARLUS · L'AJUSTADA · MESTRE D'AIXA · MINERVA
SA BARCA · SA MURALLA · TURSIÀ · VÍCTOR · VICTÒRIA

TOSSA DE MAR
Oficina Municipal de Turisme
www.infotossa.com

Viles Marineres

Costa Brava
www.costabrava.org

*Una llengua no mor perquè
els que no la saben no l'aprenen.
Una llengua mor perquè
els que la saben no la parlen.*

De l'editor	4
Valor afegit Una cosa que NO interessa: l'eutanàsia	5
Vila de Blanes Pregó de Salvador Macip a la Festa Major	6~11
Oracle Que ve el llop!	12
Present i futur La pesca a Blanes	13~15
Societat Culleres que curen	16~17
Vila de Lloret Colleccionisme, cocktails i San Telmo	18~23
Vila de Tossa Reconeixament de Mario Zucchitello i vida quotidiana	24~25
Cultura i Esport Jeroni Matas	26~27
Centre Espai Valldeburg Temàtic Mare Nostrum de Blanes LA PESCA	28~29
Onze de setembre	30

Els lectors de **Celobert** que ho vulgueu, podeu demanar que us fem arribar la revista en format pdf a info@celobert.

PORTADA

Diada de Sant Elm d'enguany

Foto: Assumpció Comas

El mar i les mans son molt presents a la Confraria de St. Elm. El mar ens va unir en la seva fundació el 1554 per ajudar-nos cada cop que la mar i els seus perills ho demanessin; les mans les hem utilitzat sempre per unir esforços. Aquest cop per retre homenatge a les persones que ens han deixat durant aquest any. Sobretot recordem tots aquells que han perdut la vida a mar buscant una oportunitat o desenvolupant una feina

Ignasi Riera i Garriga
President obrer major de la Confraria de St. Elm

Divisió de l'independentisme

Des del seu naixement el 2012, els aparells dels partits independentistes han intentat influir en les decisions de l'Assemblea Nacional Catalana, i fins i tot prendre'n el control. Per prémer l'accelerador o per frenar, com a arma de lluites internes o com a escut per parar determinats cops. De vegades sense que les cares més visibles dels partits i els grups parlamentaris en fossin conscients, i de vegades en total connivència, el cert és que **l'ANC ha hagut de fer molts equilibris i esforços per no acabar essent una eina política més** i mantenir-se com una eina estrictament de lluita cívica al carrer.

Una independència d'acció imprescindible per poder exercir la veritable funció de l'entitat, pressionar l'independentisme institucional perquè doni compliment a les reivindicacions populars contrastades a les urnes. A la sala de màquines de l'ANC hi ha milers de persones voluntàries que piquen pedra cada dia al seu poble, sense que importi gens si el company ha votat la CUP, JxCAT, ERC o qualsevol altra opció. I aquesta és precisament la clau de l'èxit de les accions de l'ANC, inclosa la manifestació de la Diada.

Però en l'edició d'enguany hi ha polèmica. L'ANC, davant l'evident divisió de l'independentisme, aparentment més pendent d'aconseguir cadires per la via del pacte amb el 155 i de les properes autonòmiques que del Suprem i la unitat d'acció, ha decidit que a la zona reservada per a personalitats no hi hagi polítics. La moralitat del conte és que si no són capaços d'anar units en la defensa del mandat de l'1-O, no es mereixen cap mena de tracte de favor. Això no ha agradat a alguns –la majoria de la gent aguantarà la calor i l'aglomeració sense zones VIP–, que tal vegada no han acabat de pair que el procés, amb tots els defectes, és un moviment transversal **que va de baix a dalt i no a la inversa**.

celobert. Crear bellesa i dir la veritat

Celobert Blanes - Costa Brava Sud · Noticiari i opinió de la vida quotidiana i més · Agost 2019 Núm. 175

Editor: Lluís Amat · Telèfon: 639 082 976, e-mail: info@celobert.cat

Patrocinadors: Comptem amb el suport dels anunciants d'aquesta edició

Disseny gràfic i de continguts: Lluís Amat · Col·laboradors: Aitor Roger, Alba Lupiáñez, Guifre Ripoll, Marina García Carbonell, Fèlix Rabassa, Maria Joancomartí, Jaume Planas, Ramon Sargatal, Maïa Kanaan, Pol Ginesta, Olga Casado, Maximià de Bonós i Jaume Mercadal

Convidats: Joan J. Queralt, Laura Juanola, Jordi Borràs, Pere Viñas Moix i J.M. Viñas Mestres

Fotos: M. Assumpció Comas, Carles Colomer, Arxius Municipals i Ajuntaments de Blanes, Lloret i Tossa

Il·lustracions: J.A. Poch · Consell lingüístic: Anna Camps i Puig

DIPÒSIT LEGAL: GI-1121-2003 Cap part d'aquesta publicació pot ser reproduïda o difosa per cap mitjà sense permís de l'editor.

Preu: NO TENIM PREU

Una cosa que NO interessa: l'eutanàsia

Això diuen les minories que volen imposar els seus valors —que entenen permanents i universals— sobre la resta, tot oblidant que estem en una societat amb molt pocs consensos bàsics i pluralment moral. Un d'aquests consensos bàsics és el no fer mal als altres, ens recorda l'ètica. Així doncs, ja tenim la primera pregunta i resposta: a qui fa mal l'eutanàsia? A ningú. Millor dit, sí. Perjudica si està penalitzada a qui ajuda al postrat. Aquest és el cas, molt temperat legalment i pràcticament a casa nostra.

El drama de l'eutanàsia rau en què una persona que està immersa en greus patiments físics o psíquics, està tan minada en la seva capacitat d'acció que ni tan sols pot suïcidar-se. És més, si tingués capacitat per fer-ho, el seu patiment no fora tan gran ni greu i segurament no voldria treure's la vida. A més, la posició de l'ésser humà al món ha canviat. En el món occidental, el protagonisme de l'home, tal com va començar a sorgir amb força des del Renaixement en el tombant dels segles XV-XVI (i després també la dona) desplaça Déu com a centre del món. Hem transitat des d'un univers teocèntric a un altre d'antropocèntric o, si voleu, personalista. Cada cop més aquest antropocentrisme esdevé més individualista i el paper de la llibertat personal té un resultat capital. Això vol dir que l'ésser humà, dona o home, interpel·la directament el món sense intermediaris, que era Déu fins aleshores. La raó és el mitjà d'accés, d'interpretació i transformació del món. Per abastar aquestes fites l'ésser humà, a més, ha de ser lliure. Així podrà formular o adherir-se a les diferents cosmovisions, que ja disten de ser una veritat revelada, permanent i immutable.

Una de les conseqüències de la llibertat és la capacitat de qüestionar-s'ho tot, des de la raó de ser en aquest món a preguntar-nos si no podem ser amos i senyors de les nostres vides. En aquest context laic i racional, l'home és l'amo i senyor de la seva vida. Ja no és l'administrador d'una propietat atorgada pels deus i de la qual, en definitiva, només els deus poden disposar.

Antigament el dolor i el patiment pel dolor eren fets que mantenien l'ésser humà en la creença de l'existència de Déu. De patir perquè sí, perquè la vida és patiment, en saben molt les dones —que pateixen molt encara avui— i els més desfavorits: els pobres.

Però ni el patiment guareix les malalties —és un avís, però no una medicina— ni alleuja el sofriment moral. Ans al contrari, ens enfonsa. Alhora comença tot: la debacle personal, és a dir: la vida no mereix ser viscuda. Com que dispo de la meua vida, no de la dels altres, cap mal faig i per tant és totalment lícit tant el suïcidi com l'eutanàsia. Sense anar més lluny, els constitucionalistes usurpadors de la Constitució haurien de saber, si llegeixen l'article 1 de la Constitució, que un valor superior de l'ordenament jurídic és la llibertat, tant, que és el primer esmentat. La vida no hi figura. Per reflexionar abans de parlar.

En una societat que no és monolítica, en qui ningú es moralment més que altri, ningú pot imposar pautes en el terreny del lliure desenvolupament personal —gràcies al qual es pot qualificar de lliure—. A qui i com volem estimar, si volem perpetuar l'espècie o no i, si és que sí, amb qui i com, a què volem dedicar la nostra vida, amb qui, com i fins quan la volem compartir. Tot un cúmul de preguntes vitals sobre les quals a ningú, l'Estat inclòs, pot immiscir-se legalment.

És estrany que els liberals, o ultraliberals fins i tot, en el terreny econòmic siguin estatistes, i totalitaris en els aspectes morals. O no és, ben vist, tan estrany; però això són figures d'un altre paner.

No resulta tan estrany que grups, especialment els grups religiosos, davant la creixent pèrdua d'influència en el món occidental, sobretot a Europa, es resisteixin a perdre un dels últims vestigis de poder efectiu: el poder sobre les consciències dels ciutadans, per ells només fidels, en el sentit literal del terme. Els temps, per exemple, en que l'Església catòlica era l'únic membre del G1 fa segles que van passar a la història. Ara, l'Església és un notable i important grup de pensament i de prescripció moral, però que només representa el que representa. És a dir, als que en són membres. Per això, més enllà dels consensos socials, no pot imposar penes divines ni amenaçar amb aquestes a tota la societat. Això, lògicament, és extensible a totes les confessions que, representant totes les religions monoteistes de l'única religió verdadera, intenten conduir tota la societat pels seus camins.

En definitiva, en una societat multimoral l'eutanàsia ha de deixar de ser un delictes. Com al seu dia ho va deixar de ser el divorci, l'adulteri, o l'avortament lliurement decidit dins un concret marc legal. Són reconeixements jurídics de llibertats, no d'obligacions, que un es vulgui divorciar, ser infidel o avortar. És lliure de fer-ho. Ningú hi pot ser, però, obligat. En aquest context, mantenir el càstig, encara que estigui en desús i amb penes en tot cas molt atenuades sense ingrés a presó, resulta incasable amb el lliure desenvolupament de la personalitat. Hom ha d'estar disposat a ser sancionat, també penalment, per defensar el que hom creu que són els propis valors. El que és democràticament il·legítim és haver d'anar a la presó perquè uns tercers vegin, segons diuen, afectats els seus valors. Aquests tercers podran sentir-se ofesos, però entre ser víctima real d'un delictes per la lesivitat del comportament de l'autor a considerar-se víctima hi ha una enorme distància: la que hi ha entre imposar als altres els criteris subjectius i salvaguardar la salut i la pau social. En una comunitat plural aquestes es salvaguarden en desterrar les imposicions minoritàries i en despenalitzar els comportaments que, com aquí, no transcendeixen del subjecte en qüestió. Parlo, és clar, en una societat democràtica.

Una recomanació: <https://www.eutanasia.cat/index.php/ca/>.

“Una de les conseqüències de la llibertat és la capacitat de qüestionar-s'ho tot, des de la raó de ser en aquest món a preguntar-nos si no podem ser amos i senyors de les nostres vides”

“En una societat que no és monolítica, en què ningú es moralment més que altri, ningú pot imposar pautes en el terreny del lliure desenvolupament personal”

Fotografies de l'Arxiu Municipal de Blanes

Oci & Nit. Tastets de l'Arxiu

Fins el dia 7 de setembre es pot visitar a la Sala Casa Oms del carrer Ample una exposició de petit format realitzada per l'Arxiu Municipal de Blanes. En aquest quart Tastet que ens proposa l'Arxiu hi trobem una tria de 40 imatges del fotoperiodista Juli Barber (Blanes, 1950). Als 14 anys Barber va entrar a treballar als tallers de caldereria de l'empresa SAFA. Fou un fotoperiodista de caire autodidacte, però deixà una valuosa crònica gràfica del Blanes del boom turístic. Una part important del seu extens fons personal, més de 10.000 imatges, es conserva a l'Arxiu Municipal.

Les fotografies d'aquest Tastet estan centrades en l'oci nocturn blanenc del període 1967-1977, uns anys en què es van produir grans transformacions urbanístiques i van néixer nous barris. També són els anys en què es consolida el turisme de masses fruit de la gran demanda turística, que buscava descans i diversió alhora. Aquest model ens encaminava a un nou paradigma turístic, que va començar a finals de la dècada dels 60 i principis de la dels 70 i que anava dirigit a satisfer les necessitats dels grans operadors turístics: hotels més grans per a grups i estandardització tant de l'espai turístic com de les pràctiques turístiques.

Blanes sempre s'ha caracteritzat pel seu caràcter festiu, i aquest tarannà es reflecteix en l'obra de Barber, que va fixar el seu objectiu en algunes de les celebracions més representatives d'aquell període. Així, trobem imatges de les anomenades "despedidas de quintos", al Night Club Acapulco o a la discoteca Peroppe's; alguns dels concerts més destacats d'aquells anys, com els celebrats amb motiu del cicle de cantautors catalans,

van tenir com a escenari el Centre Catòlic; o les desfilades i la gresca nocturna de El Celler i del Pick Up.

Naturalment, aquest Tastet només ens mostra una petita part de la festa nocturna blanenca d'aquell període. Queda pendent un altre Tastet on s'inclouin altres sales de festes i locals d'oci nocturn que també han deixat molts records en la memòria de blanencs i visitants. Des de l'Arxiu ens anirem a proporcionar les fotografies que n'hàgim pogut conservar per poder completar aquest revival de l'oci nocturn blanenc. ■

Lluís Llach al Centre Catòlic

PARADETES D'ESTIU

Tots els dissabtes ★ d'11 a 13 i de 18 a 20 h
al carrer Muralla davant del Casal La Cooperativa

11S

OBJECTIU
independència

SALICIDIA
11S
9

MOLINETS A. G. data.sociedad11s.com

Circulació massa densa però ordenada a la nova rotonda.
Foto: Joaquim Llorens Garangou

Habemus rotonda!

/// **JAUME MERCADAL**, col·laborador

Ca l'Aguidó està d'enhorabona!!!! Allò tan llargament reivindicat, que era una sortida digna pel barri, per fi s'ha fet realitat. La tan famosa Rotonda de Ca l'Aguidó ja està en funcionament.

I més enllà de la crítica fàcil –carretera tallada en ple estiu, llargues reivindicacions, compromisos complerts a mitges i queixes airades- la valoració que n'hem de fer és molt positiva. L'obra ha millorat l'entrada a Blanes per Ca l'Aguidó. No només en la zona de la rotonda sinó també en el tram de Carretera que va des de la rotonda dels Focs fins a Mas Cremat. La fisonomia del Carrer ha millorat i això dignifica també el barri i el poble.

En aquest cas, el treball de diferents equips polítics, en diferents legislatures, i uns veïns constants en la reivindicació, convençuts de la justícia en la seva reclamació, han acabat portant a bon fi una millora pel barri i pel poble.

Malauradament aquesta millora no es pot traslladar a la mobilitat del municipi. El poble segueix estant totalment col·lapsat de trànsit. És igual que transitis per l'entrada a Blanes des de Palafròls, des de Tordera, o des de Lloret, inexorablement estàs abocat a patir retencions, a respirar aire contaminat i a jugar-te l'accident en cadascuna de les nombroses rotondes de distribució del trànsit.

El poble espera amb anhel el Pla de Mobilitat que ha de resoldre totes aquestes qüestions, però aquest Pla ni arriba ni se l'espera. El poble viu, durant els mesos d'estiu, la conseqüència d'haver-se convertit en ciutat, però amb estructura urbanística de poble petit. Els carrers són estrets, no hi ha massa pulmons d'aparcament –tot i que la gestió per recuperar l'aparcament gratuït dels antics pavellons és una millora important-, el transport públic no és eficaç com per substituir el mitjà de transport privat

i, per postres, Blanes és la Carretera d'accés a Lloret i Tossa.

Aquesta qüestió última és fruit de debat local. La solució per deixar de ser la Carretera d'accés a Lloret i Tossa es diu perllongament de la C-32. Per alguns aquesta proposta gairebé es considera un ultratge contra el medi ambient. Per altres, es considera una proposta equilibrada amb el territori, repartint la càrrega de mobilitat a la comarca d'una manera més assenyada i menys gravosa per Blanes.

Doncs bé, de la repetició i reiteració dels col·lapses que es produeixen a diari a Blanes, de la constant ingesta de fums que produeixen aquests col·lapses, per la seguretat de les persones i dels vehicles, per motius d'estalvi de temps i de distribució de la càrrega de trànsit, permeteu-me que digui Sí a la C-32 fins passat Lloret. Cal una redistribució del trànsit a la Comarca, i Blanes està patint una sobrecàrrega constant, que, amb el perllongament de la C-32 quedaria parcialment resolt.

A la millora de l'entrada a Blanes per Ca l'Aguidó hem d'afegir la nova imatge de Blanes a la zona del Pla Parcial Costa Brava. Nous carrers i avingudes que ajuden a esponjar el trànsit pel poble. Fins i tot la sempre anomenada Carretera de Lloret (avui Carrer Joan Carles I, “el matador d'elefants”) s'ha convertit en un carrer amable, on, per poc que s'hi esforcin els polítics, es podria gaudir d'una millora d'imatge molt important.

Necessitem un poble ordenat, i el trànsit n'és una part fonamental, amb més avingudes, més zones d'aparcament i menys trànsit, podem aconseguir que els nostres carrers siguin això, carrers, i no vies d'accés a altres pobles de la Costa Brava. Tingueu tots un bon estiu. ■

El temps de reflexió és una economia de temps. celobert

L'alcalde i el president de la Generalitat feliciten al blanenc Joaquim Illas, l'avi més gran de Catalunya, pel seu 110è aniversari

L'home més longeu de Catalunya, Joaquim Illas i Illas, més conegut a Blanes com 'Falet', va celebrar el seu assenyalat aniversari amb les màximes autoritats de la vila on viu i del seu país. El passat 26 de juliol, va fer la doble celebració que fa cada any: el seu aniversari i el seu sant, Sant Joaquim.

Coincidint amb la data d'aniversari, en Falet va rebre nombroses mostres d'estima i felicitació, deixant per l'endemà poder compartir un àpat d'aniversari amb la família. Va ser quan el van visitar l'alcalde de Blanes, Àngel Canosa, i el president de la Generalitat de Catalunya, Quim Torra.

Més d'un segle de vida viscuda amb vitalitat i dedicació

Vital de mena, Joaquim Illas resideix amb la seva família al centre de Blanes. No representa ni de bon tros l'edat que testimonia el seu carnet d'identitat, i menys encara quan rememora algun retall d'història amb tota claredat o dóna la seva opinió respecte qualsevol tema que se li demani. Només n'hi ha un que defuig tractar de manera taxativa: la política.

Ell mateix explica que després que ha viscut 2 dictadures, 2 monarquies –que ara ja en són 3- i 1 república, es refereix a la Guerra Civil definint-la d'una de les millors maneres com es pot qualificar qualsevol conflicte bèl·lic: un disbarat. En "Falet" va néixer al carrer Roig i Jalpí, en una escaleta al costat mateix de la casa on viu actualment, i el seu sobrenom li deu a son pare, que es deia Rafel, però a qui tothom s'hi adreçava com "Rafelet" o "Falet".

Joaquim Illas i Illas era el més gran de quatre germans i el seu primer ofici va ser en una espadenyeria (com el seu pare, que també treballava de pescador), una indústria que llavors era molt important a la vila. També va treballar set anys al taller mecànic de la fàbrica de Can Tosas, així com en un altre negoci més petit. Quan la feina va escassejar, va haver de marxar a França per treballar durant un any a Burdeus, on va fer reparacions de vaixells com a torner.

Pels volts de l'any 1950, després que durant molts anys havia estat treballant en fàbriques i tallers, Joaquim Illas va decidir dedicar-se de ple a la botiga familiar, on un dels puntals era la seva dona. Fa temps que a Blanes se'l coneix per haver arribat a una edat tan longeva, però la seva popularitat va augmentar encara més a partir del 2014, quan l'Ajuntament de Blanes el va escollir perquè fos el pregoner de la Festa Major de Blanes, després que es va fer una petició popular unànime al consistori perquè així fos. ■ **Celobert**

Quim Torra, President de la Generalitat felicita a l'avi "Falet" pel 110è aniversari .Foto: Joaquim Llorens Garangou

Àngel Canosa, alcalde de Blanes.

Breu entrevista a l'Àngel Canosa, alcalde de Blanes

/// LLUÍS AMAT, editor

Alcaldia per sorpresa?

Si, així ha estat. Si bé durant uns dies i havent tancat un Pacte de Govern amb els Comuns, tot condicional al vot de la seva Assemblea, tot va quedar en paper mullat en saber el pacte a deu entre comuns i socialistes. Tot va quedar ajornat fins la votació del dia 15 i, tot i ser la llista més votada, era conscient dels riscos que comportava respectar la paraula donada a la ciutadania.

Fins al moment que a mig de la votació vaig veure que no arribarien a sumar 11 en contra nostre no vaig saber que seria el proper alcalde de Blanes.

Quins són els cinc punts, que de bon principi prioritzareu?

– Acció social, és moment de ser fermes en ajudar i prestar serveis a qui més ho necessita. No només fent-los arribar ajuts, sinó generant les eines i els espais adients perquè tothom tingui una vida digna.

– Seguretat: hem de recuperar la sensació de seguretat i de respecte que sovint els nostres veïns ens manifesten que han anat perdent. Això vol dir definir un pla de seguretat i creure en la nostra Policia Local i en la resta de funcionaris com a servidors d'un gran municipi que mereix ser ben tractat.

– Definir un nou espai d'empreses i de formació de tota mena a l'entorn del que ha estat l'espai de la SAFA. Serà aquí on podrem trobar un futur pels nostres joves perquè amb l'arribada de noves empreses es podran generar oportunitats de trobar feina.

– Modernitzar la pròpia administració pública. El fet d'haver d'adaptar-se a les noves exigències legals pel que fa al tractament dels expedients administratius ens ha de permetre encarar

un nou procés que permeti al ciutadà tenir un tracte molt més fàcil amb el seu Ajuntament.

– Donar solucions urbanístiques a problemes com el destí dels terrenys de l'entorn dels pavellons, de mobilitat, d'aparcament, d'energies alternatives, que han de fer que Blanes comenci a donar passos vers un futur que ha de ser esperançador per a tots els blanencs.

5 + 5 NO suma 11, amb qui compteu pel suport necessari?

NO, és una evidència que no en sumem 11. Així com tampoc deixa de ser evident que no és pas aquest l'afany de l'equip de govern. El repte ha estat, i continuarà essent, que en sumem 21 en molts projectes. En entendre que el govern municipal no és pas l'únic responsable del futur del poble, que la feina només serà profitosa si la fem plegats. No hem d'oblidar que tots els regidors escollits pel seu poble van decidir fer aquest pas en benefici del poble, que són legítims representants de tots nosaltres i que a la vegada que convidar-los a treballar en aquest sentit se'ls ha d'exigir responsabilitat en aquesta via. Respectant, com no pot ser de cap altra manera, les diferències polítiques que ens han de fer encara més forts i no pas allunyar-nos.

Com imagineu el futur després dels quatre anys de mandat?

Vull pensar que millor que l'actual, que hagin estat 4 anys durant els quals Blanes ha deixat de perdre. Ara és moment de que Blanes guanyi, que torni a ser referent no només comarcal sinó de país en tot allò que fa de la nostra vila un fet diferencial. ■

La utopia és una veritat prematura. celobert

Blanes és el lloc on he nascut de moltes maneres

/// **MARINA GARCIA I CARBONELL**, és Llicenciada en Història de l'Art
Fotografies de **TOMÀS SOLÀ LLEONARD**

Metge, científic, escriptor, músic... totes aquestes facetes són les d'en Salvador Macip, nascut a Blanes el 1970, lloc on es van forjar els fonaments que l'han portat a ser la persona que és avui. Els seus estudis, entre altres fites destacables, han contribuït a definir nous tractaments per la leucèmia. Enguany ha estat el pregoner de la Festa Major de Blanes, tot un honor per la vila que el va veure créixer. Amb un ple absolut a la plaça va pronunciar un parlament ple de records i emotivitat.

“A casa vaig començar a sentir parlar de medicina des de ben petit, a descobrir que ens posem malalts i que hi ha gent que sap perquè això passa i com solucionar-ho. Aquí em vaig adonar que el meu pare feia tot el possible per curar les persones que el venien a veure i, sentint-lo parlar amb tant entusiasme de la seva feina, vaig pensar que aquesta havia de ser una de les professions més maques que existia.”

Amb ell són tres generacions de Macip dedicats a la medicina. Sota la influència del seu avi i del seu pare, ben aviat va demostrar interès per aquest camp. Es va llicenciar a la Universitat de Barcelona (1988-1994) on més tard va obtenir el doctorat en Genètica Molecular i Fisiologia Humana (1998). La seva especialització i estada al laboratori universitari el van portar a anar més enllà i adquirir uns coneixements que marcarien la trajectòria de la seva recerca. Aquell petit blanenc, mai s'hagués imaginat mentre jugava a fer de científic i somniava amb fer experiments que finalment, quan fos gran, es convertiria en la seva vertadera feina.

“Al laboratori he aconseguit unir dues de les meves passions: la ciència i la medicina”

Durant deu anys s'ha dedicat a la recerca oncològica a l'hospital Mount Sinai de Nova York. Es tracta d'un dels centres de referència a nivell internacional on s'hi desenvolupen procediments d'avantguarda mínimament invasius en el tractament quirúrgic del càncer per aconseguir els millors resultats possibles. Les investigacions regulars exploren diverses àrees relacionades amb la prevenció, detecció, tractament i cura del càncer.

Actualment, des del 2008, és el director del Mechanism of Cancer and Ageing Lab, a la Universitat de Liecester, un grup de recerca sobre el càncer i l'envelliment, i alhora exerceix de professor del departament de Biologia Molecular i Cel·lular.

“Treballem amb cèl·lules i gens i proteïnes perquè son les unitats essencials de la vida, però a vegades també veiem en directe com la nostra recerca ajuda una persona malalta. És per això que sempre insisteixo en explicar com és d'important i necessària la investigació per construir un futur millor i una medicina més efectiva.”

La seva especialització en oncologia li permet investigar, descobrir i finalment veure l'aplicació pràctica dels estudis que ha dut a terme. Afirmar, que *“aquest és el millor moment de la història per dedicar-se a la ciència”* doncs la tecnologia està el servei de tot el que es pugui imaginar, només cal dedicació, estudi i perseverança. *“És el pes de tots aquests avenços junts el que farà que un dia puguem dir que hem derrotat el càncer d'una vegada per totes.”*

En Salvador és una persona compromesa alhora de divulgar els seus coneixements. És l'autor de diversos blogs, articulista i col·laborador en diversos programes radiofònics. Destaca la seva passió per la lectura i es confessa un gran afeccionat al

Salvador Macip amb la Font Gòtica després del Pregó.

Salvador Macip amb la família

cinema. Això li ha permès desenvolupar la seva capacitat narrativa i comunicativa.

“A Blanes vaig néixer també com a lector i escriptor. He tingut la gran sort de créixer en una casa plena de llibres.” (...) “D’alguna manera em va semblar que es tancava el cercle: als mateixos llocs on havia comprat els primers llibres ara hi venien els meus.”

Les seves publicacions són de referència en el camp de la ciència mèdica, ha guanyat el XIX Premi Europeu de Divulgació Científica i el XIX Premio Nacional de Edición Universitaria (ambdós per *Jugar a ser déus*). I és que la literatura s’ha convertit en la seva segona professió amb prop de quaranta llibres publicats, entre novel·les, divulgació i contes per a nens. Les seves publicacions han estat traduïdes al francès, l’italià, l’alemany, el portuguès, el castellà i l’anglès, i ha guanyat premis com el Joaquim Ruyra, el Ramon Muntaner, el Carlemany, a més es membre de l’Associació d’Escriptors en Llengua Catalana (AELC).

Macip no només s’expressa a través de l’escriptura, si no que ho fa amb la música. Ha format part de diversos grups musicals blanencs: els Eclipse, Capitan Hook i d’altres col·laboracions amb diversos músics. La guitarra és un instrument que no ha abandonat mai de fet en gaudeix en les estones lliures entre la medicina, la investigació i la literatura.

“Aquí vaig començar a tocar la guitarra i vaig rebre les primeres classes a Blanes als anys noranta era com un petit Seattle a la Mediterrània. Mentre allà s’inventaven el grunge, nosaltres exploràvem tots els gèneres possibles, des del tecno al hardcore.”

El fet de portar ja uns anys fora, encara ha reforçat més el seu vincle amb Blanes. Li agrada mantenir-se ben informat de les notícies locals a través de les xarxes socials, on és un mem-

bre molt actiu a twitter, com també ens consta i ens emplena d’orgull que el Celobert estigui entre les seves revistes de referència.

“Blanes m’ha donat l’oportunitat i la inspiració per créixer personalment i professionalment, i estic segur que molta altra gent ha tingut experiències similars. Una part del que us he explicat encara segueix en peu. La resta es mantindrà sempre viva en els records.”

A través de les paraules del seu pregó es traspua l’estima que té per la seva vila natal que ha sofert molts canvis però que sempre ha estat, com tota la terra catalana, un lloc d’acollida i de concòrdia malgrat les vicissituds polítiques dels últims temps.

Pares de Salvador Macip

Manifestació contra l'allargament de la C-32

QUE VE EL LLOP!

Ara que Greta Thunberg s'ha convertit en una icona mundial, ara que les administracions fan cimeres per reduir les emissions, ara que surten notícies informant de la contaminació que suposa el turisme i agafar avions, nosaltres parlem de fer una prolongació de l'autopista fins a Lloret. De fet aquest és un projecte del qual fa anys que es parla però fins ara amb les obres començades i les primeres destrosses a Sant Pere del Bosch no hem vist les orelles del llop. Al final, ha hagut de ser el TSJC qui ha aturat les obres justament perquè l'autopista no compleix la llei del canvi climàtic.

Tenim experiència contrastada a l'hora de destruir el patrimoni natural de la Costa Brava. A Lloret, els excessos a l'hora d'urbanitzar Fenals i Santa Clotilde salten a la vista. La Costa Brava està saturada, diuen els experts. Estem matant la gallina dels ous d'or si és que ja no està morta. Una autopista servirà per continuar amb el model incrementalista que no porta enlloc. De la crisi sembla que no hem après res i cada estiu mirem de reüll els altres destins turístics que ens fan ombra. Destins que encara no han matat la gallina o que han après la lliçó i la tracten com una reina.

És evident que hi ha un problema de mobilitat entre Blanes i Lloret i no només durant l'estiu. Cal inversió, cert. Fa anys es parlava del metro i del tramvia. A Barcelona parlen de millorar el transport urbà i interurbà. Per què no canviem el debat aquí? Preservem el territori, si més no el que queda, gaudim de l'entorn natural, millorem el transport públic per no haver d'agafar el cotxe i deixem el model actual enrere. Un canvi de model és sempre una crisi però les crisis són també oportunitats i moments de canvi. Canviem per avançar i deixar enrere no ja les orelles sinó el llop sencer. ■

CLÍNICA DENTAL

Fernando L. Cepeda Valdez
ODONTÒLEG
Col·legiat núm. 1.202

Telèfon urgències
629 854 637
fcpda2010@hotmail.com

Plaça d'Espanya, 5, 1r
17300 Blanes (Girona)

Hores convingudes:
Tel. 972 336 250

Farmàcia
Oms Arias c.b.
C. Nou, 8 · Tel. 972 330 595
Blanes (Centre Vila)

Pescador remandant les xarxes al port de Blanes.

/// JORDI BORRÀS és historiador.

La pesca a Blanes

Present i futur.

En l'anterior article, en què fèiem una mirada al passat sobre la pesca a la nostra vila marinera, en el *número 165*, vam poder copsar la seva llarga història, tradició i evolució, tant des del punt de vista tecnològic, com també des del social i econòmic, que va portar a esdevenir Blanes i el seu port en un dels indrets més importants de la pesca a Catalunya. Havent constatat això, es fa necessari preguntar-se sobre la situació actual del sector pesquer: quin futur s'hi albira, a quines amenaces ha de fer front i quines possibles solucions es poden adoptar perquè puguem continuar gaudint amb la presència de peix fresc a diari a la nostra llotja.

Per dur a terme el nostre estudi, a part de consultar les fonts escrites, hem volgut fer un modest treball de camp, per observar *in situ* quina activitat s'hi du a terme i per recollir les impressions i opinions dels protagonistes del sector. Si us ve de gust podeu embarcar-vos i acompanyar-nos ara que llevem amarres i salpem, tot esperant poder arribar a bon port. T'has de llevar ben aviat per anar al moll, ja que no volem perdre'ns la sortida de les barques d'arrossegament a les 6 del matí; per tant, mitja hora abans i amb els ulls encara lleganyosos hi arribem. Som al començament de l'estiu i se suposa que serà un dia amb molta activitat. De moment, hi ha una calma quasi absoluta, només interrompuda per la presència d'algun mariner que ve a fer gel, tot i que no en són gaires, val a dir-ho. De sobte, sento el sorollós ronroneig que emeten conjuntament les barques del bou en engegar els seus motors. Uns quants núvols de fum continu s'eleven i es retallen contra el cel encara fosc i il·luminat per la lluna plena. Poc abans de les 6h. tots els quillats ja han travessat la bocana del port, mar endins, per començar la seva jornada. Torna la quietud, potser podria anar a prendre un cafè, però no hi ha cap bar, ni res que se li assembli, obert a aquesta hora; comença a quedar lluny el temps en què la *Marisqueria el Port*, més coneguda com *Ca l'Angelina* o *Ca la Bruta*, obria a les 5h. i hi podies prendre un cafè o una copa còmodament, mentre observaves amb un sol cop

Subhasta del peix. Blanes.

de vista tot el port a través dels generosos finestrals de l'establiment. Esguardo a dins la llotja i me la imagino tota curulla de peix, amb els estibadors carregant, mentre els compradors anirien adquirint els lots desitjats i els donarien instruccions, però de moment no veiem res d'això. De lluny, sento que toquen les 7h. i observo que comença a arribar tímidament algun comprador que espera l'arribada de les barques d'encerclament o teranyines, la venda del peix de les quals comença aproximadament a les 8h, depèn de la seva entrada i descàrrega de les captures. Pel que sento, sembla que avui no hi haurà gaire cosa: és lluna plena i hi ha hagut una mica de tràngol: alguns palets de seitons i una mica de sardina; s'haurà de veure quin mida tenen, aspecte important i que influirà en el seu preu de venda, a part de la quantitat de peix que hi hagi a les llotges, seguint la lògica de la oferta i la demanda: cal tenir en compte que les teranyines pesquen grans quantitats de peix blau i aquest es ven entre els majoristes majoritàriament, que saben la quantitat de peix que hi haurà a les llotges catalanes. Veig que entra la *Família Palaus*: descarrega 100 caixes de seitó, de 50 grans, (vol dir que en un quilogram hi entren 50 peces) i 50 caixes de sardina, de 35 grans. Cada caixa conté uns 10 quilograms aproximadament. Aquesta mida del peix s'hauria considerat mitjana, tirant a petita, temps enrere, però actualment es considera tirant a grossa.

Costa veure cada cop més seitó gros, aquell que val més perquè serveix per a fer salaons, ja que la sobrepesca i la pressió sobre aquestes espècies fa que alterin el seu cicle biològic i reproductiu. A part, les repercussions socioeconòmiques també són greus: es mata més peix per aconseguir un valor inferior. Els pescadors són conscients en l'atzucac en què es troben immersos: tenen clar que els perjudica la captura

de peix de mida més petita, però d'alguna manera s'han de guanyar la vida: s'està convertint en quelcom molt car sortir a la mar: la maquinària és molt costosa, així com la onerosa despesa diària en combustible, per poder moure a més velocitat els motors cada cop més potents. Tot i que el gasoil està subvencionat i en paguen aproximadament la meitat del preu de la venda al públic, gasten milers de litres a la setmana. A part, hi ha les avaries, que si són de motor poden resultar ser exorbitants. Hem de tenir en compte que els diners que guanyen patrons i mariners provenen directament de les captures: si no hi ha pesca, no hi ha ingressos. Si pel patró i l'armador la situació no és gaire favorable, per als mariners encara ho és menys: continua vigent el tradicional sistema de les parts; la meitat dels guanys és per a les despeses de la barca, una quarta part per al patró, i la quarta part restant s'ha de repartir per a tota la tripulació: normalment els toca una part a cadascú, excepte el motorista, que sol emportar-se'n una i mitja o dues. Cada quinzena es compta el que han facturat i es fan les reparticions, gestió que efec-

tua la Confraria de Pescadors. Així, podem trobar èpoques en què es guanyen molt bé la vida i d'altres que estan per sota del llinar del salari mínim.

Cada cop sovinteja més aquesta última situació, ja que les captures segueixen una tendència continuada i sostinguda a la baixa. Quins en poden ser els motius? Estan directament relacionats amb la pesca o també s'hi barregen altres factors que agreugen aquesta realitat?

Anem a pams; pel que fa a les xifres, tant en quilograms de captures, com en facturació, segueixen una línia descendent des de fa anys: no pretenem marejar al lector amb un rosari de dades quantitatives, però per exemple en el darrer quinquenni aquesta davallada ha estat més que notable: l'any 2014 es va tancar amb 11.533.363 euros, els anys 2015 i 2016, al voltant dels 10.500.000 euros; en 2017, es va quedar en 9.250.562 euros, i, finalment, el propassat 2018 va acabar amb 8.582.769 euros. Aquests números corroboren i confirmen de forma objectiva aquesta crítica situació estructural, tot i que tampoc no hem de ser alarmistes, ja que Blanes està a la quarta posició entre els ports que més facturen de Catalunya. També d'altres aspectes no quantificables, com l'alteració dels cicles reproductius, el patró irregular del comportament d'algunes espècies, d'altres que sembla que pràcticament hagin desaparegut; s'estan observant fets i comportaments inèdits i desconeguts, que no s'havien vist en tota la llarga història de coneixement acumulat de generació en generació. Per tant, ens acostem a una situació desconeguda i que no pot ser tractada amb pautes conegudes.

Bé, fins aquí hem exposat la part merament descriptiva, que es pot resumir així: es captura menys peix, els guanys són menors i cada cop hi ha menys gent que es dedica al sector pesquer, sobretot per part dels dos tipus d'arts que més capturen i facturen: l'encerclament o teranyines, i l'arrossegament o

Llotja de Blanes.

pesca de bou. S'ha observat una reducció considerable de la flota: als anys 80 hi havia 26 barques d'arrossegament, 6 teranyines, 30 embarcacions de palangre i tremall, 10 de sonsos i 3 embarcacions petxineres. A finals de 2018 ha 15 d'arrossegament, 7 teranyines, 21 d'arts menors, 2 de palangre de fons i 3 de palangre de superfície, els coneguts com a marrajeros o tonyinaires, de les quals només 1 està activa.

Conegut el què, ara hem d'entrar en la part explicativa: hem de trobar els perquè, els factors que provoquen aquesta crisi i mirar de trobar-hi solucions, perquè la pesca extractiva es continuï duent a terme i que el coneixement acumulat de generació en generació no esdevingui merament en un vestigi del passat.

Hom pot considerar la sobrepesca com la causa principal, de fet el fil argumental té la seva lògica i es sustenta en una senzilla regla de 3: l'evolució tecnològica va portar a augmentar de forma espectacular les captures, molt per sobre de la capacitat natural del medi a regenerar-se i això ha reduït notablement la població de peix, deixant algunes espècies amenaçades, fet que porta a la crisi del sector i a la reducció de la flota i dels llocs de treball. Bé, sembla una tesi lògica i sensata, però n'és l'activitat pesquera l'única causa?

El pescador només és una part del problema, i també una part de la solució.

[...] s'ha de trobar un equilibri entre la preservació ecològica del medi, escoltant els biòlegs, i la rendibilitat socioeconòmica del sector, escoltant els pescadors.

Parlo amb l'Eusebi Esgleas, Sebi, Patró major de la Confraria de Pescadors de Blanes des del 2006 i em dona el seu parer sobre alguna de les claus per entendre millor les causes de la crisi, o, directament, de la decadència del sector: admet que és una crisi de sobrepesca, però n'exonera als pescadors com a únics culpables; per a ell s'ha capturat més del que es podia regenerar, perquè hi ha una sèrie de causes externes que han provocat una reducció de la població de peixos i una irregularitat en els cicles reproductius i en l'equilibri en la cadena tròfica, que ha convertit el medi marí en un lloc més inhòspit del que ho era en el passat: aquests factors ens sonaran i són prou coneguts, provocats per l'ésser humà: d'una banda la contaminació d'aqüífers i rius, com també del fons marí, en el que s'hi troba de tot, inclosos metalls pesants, com el mercuri, el cadmi i el plom, que són absorbits per les espècies marines. D'altra banda, trobem la presència de depuradores i dessalinadores, que provoquen per un costat que les aigües es tornin cristal·lines, amb la conseqüent disminució i eliminació de nutrients, i per l'altre un augment de l'índex de salinitat de l'aigua, que afecta de forma perniciososa a les espècies marines. Finalment, també trobem el canvi climàtic i l'escalfament global, que provoca un augment en l'acidesa del mar, disminuint-ne l'oxigen i provocant la mort de larves i peixos.

Tot això porta a una reducció de la biodiversitat, que provoca greus desequilibris en la cadena tròfica i que determinades espècies es trobin amenaçades, perquè no estan adaptades a aquest nou medi hostil.

Per tant, el pescador només és una part del problema, i també una part de la solució. Per a en Sebi, s'ha de trobar un equilibri entre la preservació ecològica del medi, escoltant els biòlegs, i la rendibilitat socioeconòmica del sector, escoltant els pescadors. Reclama a les institucions que se'ls tingui més en compte i no se'ls etiqueti com a culpables. De fet, els quillats ja estan adoptant mesures per portar a terme l'activitat pesquera de manera més respectuosa, per col·laborar a millorar el medi marí i garantir-ne la seva explotació sostenible. Creu que la legislació els deixa al marge i els perjudica, i la opinió pública desconeix molts aspectes de la seva activitat, com el fet que els quillats han rescatat tonelades de brossa del fons marí, o que es fan adaptacions a les embarcacions encaminades a fer extraccions d'una forma més neta, com per exemple les portes voladores, que són molt cares i que per tant, difícils d'aconseguir.

Es tracta, en definitiva, d'un peix que es mossega la cua: la viabilitat de la pesca com a sector econòmic depèn de l'existència de peix suficient i divers i també del fet que els pescadors s'hi puguin guanyar la vida, per tant, s'ha de protegir des de tots els àmbits, institucions incloses.

També es fa riu necessària una dinamització econòmica del port; hauria de ser un focus d'atracció turística, possibilitant l'atracció de grans creuers i, en aquest sentit, segons en Sebi, la seva ampliació, enllestida el 2012, va ser una oportunitat malbaratada, ja que no es va aprofitar tot el potencial que hi havia, en unes obres pagades íntegrament per Ports de la Generalitat, amb fons de la Unió Europea. Ja apuntàvem en l'anterior article, la vessant turística del Pescaturisme, i també l'habilitació de les oficines a dalt de l'antiga Marisqueria, pel taller de l'escola de cuina Grenyal.

Josep Pérez, antic patró i armador del Peret, venuda a finals del 2017, també afirma que la situació del sector és crítica, a causa de la sobreexplotació per la falta de vedes efectives i la contaminació. Apunta que és imprescindible que la pesca sigui sostenible, s'han de facilitar les condicions perquè els pescadors es puguin guanyar la vida. Creu que alguna solució ja s'està donant, com la reducció de la flota que s'està produint en tot el Mediterrani.

Marxo a dinar i torno a les 16h., per veure l'espectacle que constitueix la subhasta de la tarda, en què centenars de caixes de més de 50 espècies diferents van desfilant per la cinta i són comprades a través dels comandaments pels nombrosos peixaters i restauradors que es troben a les grades. Tot i que ha perdut una part de l'encant que tenia quan el subhastador venia a veu, encara és un esdeveniment curiós i atractiu de veure.

Ja per acabar, cal assenyalar la necessitat que tothom prenguem consciència de preservar el sector pesquer, no tan sols per les famílies que s'hi guanyen la vida, sinó també per l'intangible llegat cultural que ens pertany i que no pot desaparèixer ni caure en l'oblit. Es fa difícil d'imaginar la costa catalana sense barques d'arrossegament ni d'encerclament, sense les quals desapareixerien les llotges i la venda de peix als Ports. ■

CULLERES QUE CUIDEN

Aquest és el títol de l'últim llibre editat per la Fundació Amics de Joan Petit - Nens amb Càncer que va sortir al mercat el passat any 2018. Ja són moltes les presentacions i xerrades que s'han dut a terme a arreu del territori català per a donar conèixer el contingut excel·lent d'aquesta publicació. Es tracta d'una guia d'alimentació per a nens i adults amb càncer formada per dos volums dedicats a la gastronomia des d'un punt de vista lúdic i terapèutic. L'import de la seva venda es destinarà a projectes d'investigació de centres oncològics infantils com ara l'Hospital Sant Joan de Déu, la Vall d'Hebron o Can Ruti, entre d'altres.

L'esport com a valor per a superar els obstacles de la vida

Les pèrdues a vegades ens fan més forts i és d'aquesta manera com Joan Torner, president de la Fundació, va afrontar la malaltia del seu fill en Joan petit, que ens va deixar molt aviat a causa del càncer que patia des dels dos anys. L'esport, principalment l'hoquei patins, va ser una gran teràpia durant la intensa lluita per guanyar la partida a la malaltia. Torner, ha estat vinculat des de sempre amb aquesta modalitat de la qual n'ha estat un jugador destacat a més d'entrenador del Barcelona, el Vic i el Club Patí Tordera.

En homenatge al seu fill i a tots els infants, que com ell han lluitat o lluiten contra aquesta malaltia, van organitzar una primera festa-torneig benèfica que ja s'ha convertit en una trobada anual celebrada en diferents punts de Catalunya. D'aquí com en Joan petit transformava la taula en una pista d'hoquei i la cullera en un stick per poder jugar. Els coberts passaven a ser no només un element per a cuidar-se mitjançant una bona alimentació si no també un element lúdic amb el que l'infant desconnectava de la rutina hospitalària. De resultes d'aquesta realitat viscuda, la cullera ha passat a tenir una forta càrrega simbòlica convertir-se en l'emblema de la Fundació.

Amb la cullera com a símbol

Durant el tractament els infants passen moltes hores als hospitals les quals es poden convertir en experiències feixugues. A més dels moments d'esbarjo i descans, facilitats pel personal sanitari i d'animació, l'hora de menjar és primordial. La imaginació dels nens pot fer convertir qualsevol objecte quotidià en una joguina amb la que viure mil aventures i històries. És així com en Joan petit transformava la taula en una pista d'hoquei i la cullera en un stick per poder jugar. Els coberts passaven a ser no només un element per a cuidar-se mitjançant una bona alimentació si no també un element lúdic amb el que l'infant desconnectava de la rutina hospitalària. De resultes d'aquesta realitat viscuda, la cullera ha passat a tenir una forta càrrega simbòlica convertir-se en l'emblema de la Fundació.

CARME
RUSCALLEDA

RAÛL
BALAM

Som el que mengem

A través de la gastronomia i el joc és com el llibre Culleres que cuiden vol posar de manifest la importància de tenir uns bons hàbits alimentaris i com aquests influeixen en el benestar dels malalts. A través de tot un compendi de receptes i consells per mantenir una dieta sana i equilibrada, el contingut del qual ha anat a càrrec de la doctora i especialista en nutrició Antonieta Barahona junt amb els nutricionistes, Aleix Brossel, Georgina Dolcet, Ariadna Güil i Eloy Torrent, es busca trobar solucions que ajudin a pal·liar els efectes secundaris derivats del tractament oncològic.

El disseny, molt encertat i amb il·lustracions de la ninotaire Pilarín Bayés, es compon d'un estoig que conté els dos llibres junt amb la famosa cullera de fusta com a regal. El lector hi podrà trobar dos volums ben diferenciats:

El primer, *Culleres que cuiden*, una guia d'alimentació per infants i adults amb càncer on s'hi inclouen recomanacions per diverses per pal·liar els efectes secundaris de la malaltia a través del punt de vista nutricional. La importància de menjar bo i bé esdevé el leimotiv d'aquest projecte. El llenguatge ha estat adaptat de manera que sigui d'utilitat tant als més menuts com als seus cuidadors.

El segon, *Culleres d'en Joan Petit*, unes culleres de prestigi per una alimentació saludable, en el que hi han participat amb les seves receptes cuiners i pastissers de renom com Nandu Jubany, les Cuineres de Sils, Oriol Sala, Sergi Vallès, Carme Ruscalleda, Raül Balam, Glòria Muñoz, Jordi Gironès i Santi Santamaria del qual se n'inclou una recepta pòstuma, entre altres. Aquests plats serveixen alhora per homenatjar a la gent que treballa a les cuines i obradors que creuen cada cop més en la relació indissociable entre la cuina i la salut.

Cuina creativa, un plaer pels sentits

S'ha dit moltes vegades que el món gourmet ha estat ideat per fer venir gana i és així com a partir de les receptes proposades, els colors, les textures esdevenen un desplegament sensorial que ajuda i proporciona benestar als pacients. Es tracta de trobar l'equilibri entre bona cuina, bona presentació i bona alimentació tres punts claus bàsics que ajuden a desconnectar de les dolències pròpies de la malaltia. De la mateixa manera que en un laboratori científic s'investiga sobre les diverses patologies, les cuines també es poden convertir en laboratoris per elaborar plats que ens cuidin. Els plats escollits són variats, innovadors, permeten experimentar i aprendre, tenint molt present la cuina tradicional però amb espai per al descobriment de nous sabors.

Les fotografies, les il·lustracions i tot el disseny han estat pensats des d'un punt de vista colorista i positiu que reflecteixen molt bé la filosofia del projecte. També hi ha lloc al foment del joc tradicional amb un desplegable que conté una aca, amb text d'Anna Parès, explicant la història d'en Joan petit i la cullera, i una xarranca nutricional ambdós amb il·lustracions de Pilarín Bayés.

Ha estat un projecte coral on tot un equip de professionals de la medicina i la nutrició, cuiners, pastissers, dissenyadors, divulgadors, correctors lingüístics, s'han reunit per una bona causa posant la seva creativitat i coneixements al servei de totes les persones "que amb petites cullerades cuiden de petits i grans". ■

Imatges del llibre *Culleres que curen*

La casa de l'arròs

C/ Antilles, 5
Platja de Fenals - Lloret de Mar

www.arrosseriadefenals.com

Telèfons de contacte:
972-361-264 / 617-918-388

Jordi Martínez amb la col·lecció.

ViladeLloret

COL·LECCIONISME

/// OLGA CASADO, és periodista

Jordi Martínez mostra orgullós un desgastat casc blanc situat al capdamunt d'una vitrina plena de cotxes de bombers. És el casc que feia servir quan treballava com membre del cos voluntari de bombers de Lloret de Mar, institució que va fundar ell mateix i a la qual va participar durant una significativa part de la seva vida. Tot i que pugui semblar que l'extinció d'incendis no tingui gaire o gens a veure amb la vida del farmacèutic i exalcalde de Lloret de Mar, en Jordi Martínez va estar plenament immers en aquest món durant la seva etapa com a Director General de Prevenció i Extinció d'Incendis i Salvament de la Generalitat i fou el creador de la Protecció Civil a Catalunya.

A la vitrina, situada en un petit despatxet rere el taulell de la farmàcia, hi ha prop d'un centenar de vehicles d'extinció d'incendis. Va començar a col·leccionar-los a principis dels anys 80, i va trigar més de dos anys en reunir totes les peces. Durant aquests temps, comprava setmanalment un cotxe que venia amb un fascicle amb informació i dades sobre el món dels bombers.

La col·lecció està formada per diferents rèpliques a escala 1:87 de cotxes de bombers reals. Estan inspirats en models de procedència geogràfica diferent, com ara Alemanya, Itàlia o França, que són els principals països productors d'aquest tipus de vehicles. A més, els models tenen característiques molt diverses, ja que les flotes de bombers contenen un gran nombre de vehicles, adaptats a territoris i nivells de risc diferents.

La peça més especial és un camió groc, situat a la part central de la vitrina on guarda la col·lecció. El color característic dels bombers a cada país varia. Mentre que a Europa, és el vermell, a altres territoris, com els Estats Units, és el groc. Aquest camió i un altre petit cotxe verd són les úniques peces de la col·lecció que no són de color vermell i, per tant, les que més destaquen i les més especials.

La passió pel col·leccionisme és heretada de la seva família. El seu avi i el seu pare també n'eren aficionats. El seu avi col·leccionava tota mena d'objectes: segells, vitoles de pursos havans i, fins i tot, monedes antigues, que es remuntaven a l'època romana. A banda dels bombers en Jordi també està interessat en temes radicalment diferents i dels quals també en fa col·lecció, com els segells o els ovnis.

Començar i mantenir una col·lecció requereix una gran dedicació i una forta inversió de temps, per a reunir, numerar i classificar les diferents peces. A més, els col·leccionistes han de ser pacients

i constants, ja que el procés d'adquisició de les diferents peces pot allargar-se en el temps i durar més del que hom es pensava. De vegades, la frustració causada per la llarga espera fa que algunes persones decideixen no continuar amb la col·lecció i deixar-la incompleta. No obstant això, el petit sacrifici que comporta ser col·leccionista queda compensat en veure acabada la col·lecció en què s'han invertit tants esforços.

Més enllà del seu valor econòmic i històric, aquesta col·lecció té un elevat valor personal. Ser bomber és un ofici de molt de risc i comporta una gran fortalesa emocional i mental. Els bombers cada dia s'enfronten a situacions límit, on la seva vida i les dels altres depenen de les seves decisions i accions. Aquesta col·lecció transporta a en Jordi a un món de records, a aquells moments més difícils, en què entrava a habitatges en flames o cotxes destrossats, però també li recorda la satisfacció que dóna el fet de salvar vides que genera un ofici com aquest i els bons moments que passava amb els seus companys. ■

Albamar restaurant
Platja de Santa Cristina

Especialitat en Paellas

Platja de Santa Cristina
LLORET DE MAR
Tel.: 972 364 823
www.albamar.com

Us recomanem!

arquitectura urbanisme

Joan Salvador Surís i Sala, arquitecte.

arq*i*tec
SURÍS ASSOCIATS

C/. Esperança nº 45 baixos. Blanes -Gí-
Tel/Fax. 972.335.827
Mobil. 630.970.991
mail. arq.tec@coac.net
web. www.arqitec.cat

**PALAU DE LA
DOLÇOR**
Pâtisserie Onenich
Blanes

C. Jaume Ferrer, 2 - Tel. 972 33 03 80

Quim Ferrer

**FUSTERIA · MOBLES
DISSENY**

PROJECTES · DECORACIÓ

Av. d'Europa 28 - A | Tel. i Fax 972 33 70 43 | 17300 BLANES (Girona)
fustquimferrer@gmail.com | w.w.w.fusteriaquimferrer.es

GIRONÈS I RODÉS, S.L.
Scs. de J. Gironès, S.A. · Fundada el 1962

**Aigua · Gas · Electricitat · Climatització · Calefacció
Plaques solars · Domòtica · Manteniment industrial**

Jaume I, 70 · 17300 Blanes · Tel. 972 330 660 · Fax: 972 351 820
info@gironesirodes.com

SIMÈTRIC
marcs a mida

C. Vall de Venècia, 40
LLORET DE MAR

Tel. **972 37 00 87**
simetriclloret@hotmail.com

**Llibreria
Fleca
Fenals**

 LOTERIA DE CATALUNYA

OBERT
TOT
L'ANY

**PREMSA · REVISTES · LLIBRES
CÒPIES I IMPRESSIONS des de USB
SERVEI DE CORREU ELECTRÒNIC
ENQUADERNACIONS MATERIAL ESCOLAR
FLECA I PASTISSERIA**

C. Pere Codina i Mont, 57 | Fenals - Lloret de Mar
Tel. Fax. 972 36 77 76 | papereria@pfenals.com

- OFTALMOLOGIA GENERAL
- CIRURGIA OFTALMOLÒGICA
- LÀSER OCULAR
- LENTS DE CONTACTE
- REVISIÓ DE CARNETS DE CONDUIR, ARMES I NAVEGACIÓ
- CONCERT AMB LES PRINCIPALS MÚTUES

institut
oftalmològic
FELIP

C. ANSELM CLAVÉ, 86 • 17300 BLANES • TEL. 972 35 04 77

Lloret de Mar: vila indiana i coctelera

/// OLGA CASADO, és periodista

Malgrat el pas del temps, la presència dels americanos a Lloret de Mar encara és evident. Passejant per la vila, es poden admirar mansions senyoriales, com Can Font o la Casa Garriga, o els grans mausoleus d'estil modernista que van construir al cementiri quan van tornar a la seva terra. Però la influència d'aquests personatges lloretencs no és present únicament a l'arquitectura, sinó que el sabor indiano també es fa patent en els còctels que se serveixen a la localitat, i a la resta del món, i que tenen el seu origen en aquests lloretencs que van marxar a provar fortuna a Cuba.

Constante, "mestre de cantiners"

Constantí Ribalaigua i Vert (1888 - 1952) va ser un reconegut cocteler d'origen lloretenc. Va regentar *El Floridita*, un local que va ser propietat dels també lloretencs Narcís i Francesc Sala Parés. D'entre les més de 150 combinacions que va crear, una de les més famoses és el Daiquiri Frozen, també conegut com a Daiquiri Floridita o Daiquiri Lloretenc. El secret d'aquest còctel era afegir primer el gel picat per obtenir una beguda més refrescant i de textura diferent.

Un dels clients més habituals, l'escriptor i premi Nobel nord-americà Ernest Hemingway, va descriure la sensació que li provocava beure'l a l'obra *Illes a la Deriva* (1970): «Hi havia begut daiquiris dobles molt gelats, d'aquells grandiosos daiquiris que preparava Constante que no tenien gust d'alcohol i donaven la mateixa sensació al beure'ls que la que produeix esquiar vessant avall per una glacera coberta de neu en pols i després, quan ja n'has pres sis o vuit, la sensació d'esquiar vessant avall per una glacera quan es corre ja sense corda». A més, aquesta novel·la pòstuma se situa a la barra caoba del *Floridita* i hi intervé el personatge de Constante, que era com es coneixia popularment a Ribalaigua.

Prova de l'admiració de Hemingway al seu estimat bàrman, és la sentència que exclamà el dia de l'enterrament de Ribalaigua: "Ha mort el mestre dels cantiners".

Boadas, un cocteler amb història

Miquel Boadas i Parera (1895 - 1967), era fill d'emigrants lloretencs que havien marxat a Cuba. Va ser el fundador del Boadas Cocktail Bar a Barcelona, que acabaria convertint-se en la meca de la cocteleria o com els professionals del sector la denominen: the church. Els còctels de Boadas es van fer famosos ràpidament gràcies a una tècnica d'abocat, que havia après com a cantiner a Cuba, que permetia crear combinats de sabor més suau però amb una major quantitat d'alcohol.

Des de la seva fundació el 1933, El Boadas Cocktail Bar no va tancar ni tan sols durant la guerra civil, i encara es manté obert actualment. El local s'ha convertit en una llegenda i en la cocteleria més antiga de la ciutat de Barcelona. Al llarg de la seva història, personalitats de tota mena i nacionalitats l'han visitat i han tastat les seves combinacions. Prova d'això són les marques que conserven d'Antonio Machín, l'ampolla firmada per Greta Garbo o l'última carta que va escriure Joan Miró, en què es disculpava per no poder assistir a una festa de Maria Dolores Boadas, la filla d'aquest famós cantiner lloretenc.

Recuperar el passat dels americanos

En els últims anys s'han impulsat diverses iniciatives per recuperar la memòria d'aquests personatges il·lustres, com la campanya publicitària *Be a Daiquiri* o la Fira dels Americanos. A més, *Amargura Cultura*, formada per Montse Salas i David Barba, i també el Grup Frigola i Marsol Hotels, han impulsat el *Cocktail Happs 2018*. Aquesta proposta ha comptat amb diversos esdeveniments, com la presentació de dos nous còctels: el *Delamar*, que homenatja a l'establiment hotel·ler, que al seu torn fa referència a Maria Bofill Delamar, nascuda a la ciutat cubana de Matanzas l'any 1874 i que va retornar a Lloret de Mar als sis anys d'edat; i el *Bella Dolores*, dedicat a la popular sarsuela lloretenca situada a l'època dels Americanos.

San Telmo, de Puerto de la Cruz

“[...] Durant uns quants anys, em va donar per anar fent una llista de totes les poblacions, parròquies i ermites que trobava que portaven el nom de santa Cristina [...]”

De la mateixa manera que, influït per l'historiador italià Marcello Moscini, durant uns quants anys, em va donar per anar fent una llista de totes les poblacions, parròquies i ermites que trobava que portaven el nom de santa Cristina, recopilant, alhora, el que se sabia de la seva història, quan vaig per aquests mons de Déu i em trobo amb algun temple dedicat a Sant Elm, em recordo de la confraria lloretenca fundada el 1554 i encara existent, i, si puc recopilar-ne alguna dada i brindar-la als meus col·legues, ho faig amb molt de gust. Amb l'antic president de la confraria Agustí Maria Vilà i Galí havíem intercanviat moltes dades, sempre amb tota cordialitat. La resurrecció de la Confraria de sant Elm es deu a l'Agustí, i també se li deu els aclariments respecte de l'habitual confusió entre Sant Elm i Sant Telm, que explica en el llibre titulat La confraria de Sant Elm de Lloret editat l'any 1998. Serà bo recordar-ho per iniciar precisament l'article que ara vull exposar. Òbviament, en la parla catalana, com que empalmem la darrera consonant de l'adjectiu amb la primera vocal del nom, sant Elm i Sant Telm sonen exactament igual però la referència no és per al mateix personatge. Vilà va dedicar unes quantes pàgines del seu llibre a puntualitzar-ho. Sant Elm, el que venerem a Lloret, és el sant Erasme dels italians, -potser la devoció ens ha vingut, també, per aquell cantó-, que fou bisbe d'Antioquia, que va viure a la segona meitat del segle III i fou perseguit i martiritzat per Diocleciana. Primer es refugià al desert, però després va decidir donar la cara i es traslladà a Durazzo, a la costa albanesa, on també fou perseguit. La llegenda explica que fou deslliurat per un àngel -potser el van ajudar correligionaris seus- i que, agafant una barca que trobà a la riba del mar, es traslladà a la costa italiana, a Fòrmia, on va tornar a predicar i on va ser empresonat novament i executat el 2 de juny de l'any 303. Va ser enterrat a Fòrmia, però, més tard, el seu cos va ser traslladat a la catedral de Gaeta -ciutat no gaire llunyana- on té una tomba digna que els lloretencs, aprofitant les nostres aventures marítimes amb la goleta Far Barcelona hem visitat almenys un parell de vegades. Els viatges amb barca o vaixell del bisbe Erasme o Elm el devien congraciar amb la gent de mar, que el va erigir en el seu protector, i per això, en la iconografia, apareix amb els atributs de bisbe i un vaixell miniatura a la mà dreta o esquerra. (A l'altra hi sol tenir el bàcul).

La devoció a sant Elm arrelà a Catalunya, però com que la imposició de la cultura castellana ha comportat sempre l'intent d'esborrar els nostres trets, si els pagesos tenien per patró

sant Galderic, amb el temps els van imposar Sant Isidre, i si els mariners tenien Sant Elm, els van fer traslladar la devoció a san Telmo, un personatge que es deia Pedro González i que va néixer a Frómista (Palencia). A Blanes, per exemple, l'any 1832, l'Ajuntament ja feia saber a l'Ajudant de Marina els desperfectes que hi havia hagut a la capella de “San Pedro González” de l'església parroquial.

A Mataró, consta que es va obligar els mariners a canviar el sant Elm pel González Telmo i així en altres llocs. També hi ajudà que el papa Benet XIV (1675-1758), el més important del segle XVIII segons els especialistes, però molt condescendent amb els govern d'Espanya, amb qui firmà un Concordat el 1753, (fins al punt que es diu que va oferir al Marquès de la Ensenada ser cardenal), havia estès a tots els bisbats espanyols

Capella de San Telmo. Façana.

l'ofici propi del dia de sant Pedro González, que, en principi, només es deia al bisbat de Tüi. Pedro González va ser, en vida, nebot d'un bisbe, i va acabar prenent els hàbits dels dominics i es va dedicar a la predicació, sobretot a Galícia i al voltant de la ciutat de Tüi. Va morir el 14 d'abril de 1246. Amb el temps (en el segle XVI) se li afegí el nom de Telmo (Pedro González Telmo) i se'l considerà, també, protector de la gent de mar i se li atribuïen miracles. No consta, malgrat tot, que fos canonitzat. El cert és, però, que el seu culte s'escampà pels territoris on s'imposava Castella i els dominics s'erigiren en propagadors de la devoció al personatge de la seva orde. A Catalunya s'originà, segurament de forma deliberada, la confusió de la qual parlem. Com recull Agustí M. Vilà en el llibre sobre la confraria, en un reglament de Marina de 1786 ja hi diu textualment, parlant del gremi de navegants: "Regularmente este cuerpo (...) està bajo la tutela de algun santo que por lo común suele ser San Pedro González o San Erasmo, ambos conocidos por el nombre de Telmo". La confusió estava servida.

Quan vaig passar uns dies de vacances, a primers del mes de juny de 2018, a Puerto de la Cruz, a l'illa de Tenerife, de les Canàries, i vaig trobar-hi una esglesiola dedicada a Sant Telmo, és evident que vaig pensar que es tractava del Pedro González castellà, però que, independentment del personatge, responia als mateixos costums dels mariners i estava, per tant, dins de la cultura de la gent de mar, comuna a les regions costaneres.

Puerto de la Cruz és una ciutat moderna de més de 25.000 habitants, pràcticament dedicada ara al turisme. La proximitat al tròpic de Càncer hi manté un clima càlid tot l'any (entre 15° i 22° de temperatura i una humitat relativa del 75%) que atrau uns dos milions de turistes cada temporada. Té instal·lacions turístiques importantíssimes i zones urbanes dissenyades amb visió de futur. Però el seu nucli antic, els seus monuments, el record del món mariner, encara pesen. El municipi ha estat, d'altra banda, des de fa uns quatre segles, el port de la vall de l'Orotava. El moll d'ara arrenca del segle XVII, quan es va destruir i remodelar l'antic. La zona del port inclou el moll dels pescadors, una llenca de terreny que penetra en el mar i rep el nom de El Penitente i és el lloc de l'embarcador per on s'exportaven els productes, i l'anomenada Playa de San Telmo. La via que va paral·lela al mar, també rep el nom de calle de San Telmo on també hi

Estendard de l'ara anomenada "Hermandad de San Telmo"

ha un hotel important amb el mateix nom. No cal dir que el carrer neix on hi ha la capella dedicada al sant. No deu ser casualitat –abans hem vist la vinculació de Pedro González Telmo a l'orde dels dominics- que el carrer que es creua amb el de San Telmo, és el de Santo Domingo. L'esglesiola que ens ocupa està arran de costa i és atractiva, tota pintada de blanc, amb una sola nau, rectangular, amb una espadanya en el cantó esquerre de la façana. I va ser construïda per la corporació de navegants del Puerto de la Cruz l'any 1780. A la façana que dona al mar també hi ha una portalada. A la part oposada a l'entrada principal, hi ha unes dependències afegides, a tall de sagristia. La imatge del sant és d'aquella època (s. XVIII) i encara es conserva. Durant les festes majors de la ciutat, que se celebren el mes de juliol, surt en processó, acompanyada de la imatge de la Mare de Déu del Carme. No lluny de l'ermita, en el nucli antic, hi ha les esglésies de San Francisco, amb la capella de San Juan Bautista, i la de Nuestra Señora de la Peña de Francia, totes amb altars barrocs molt espectaculars. A la darrera església esmentada, considerada la catedral del Port, al fons d'una nau lateral, a mà esquerra, hi ha guardats estendards de les actuals confraries i hi vam fotografiar el de la Hermandad de san Telmo actual. La devoció, doncs, encara la mantenen. ■

Entrega del premi *Rescat* a Mario Zucchitello

ViladeTossa

L'historiador de Tossa Mario Zucchitello rep el premi "Recercat"

L'ha concedit l'Institut Ramon Muntaner, Fundació Privada dels Centres d'Estudis de Parla Catalana

L'historiador de Tossa Mario Zucchitello ha estat un dels premiats d'enguany del guardó "Recercat", que concedeix l'Institut Ramon Muntaner, Fundació Privada dels Centres d'Estudis de Parla Catalana. Zucchitello ha rebut el premi ex aequo amb l'ex-conseller de Cultura Lluís Puig. El premi va ser atorgat a Cervera, coincidint amb la capitalitat de la cultura catalana en aquesta ciutat, i la distinció va ser entregada per la consellera de Cultura de la Generalitat, M^a. Àngela Vilallonga.

Mario Zucchitello va néixer a Itàlia i va estudiar el batxillerat al Liceu de l'Aquila, centre basat en la formació humanista, que valorava al màxim els estudis clàssics, i que en aquell temps obria les portes de qualsevol facultat universitària. Quan ja residia a Catalunya, va cursar estudis de llengües i literatures estrangeres a la Universitat de Pisa, en l'especialitat de filologia espanyola, i va assolir el doctorat. És deixeble dels professors Guido Mancini, gran especialista de la literatura del segle d'or espanyol, i Francesco Guazzelli, professor de literatura espanyola contemporània.

Ha donat a conèixer diferents jaciments arqueològics descoberts dins el terme municipal de Tossa i, sobretot, ha fomentat les investigacions a les vil·les romanes del Mas Carbotí i dels Ametllers com a codirector de les excavacions.

Ha recuperat l'important arxiu patrimonial de la casa Riera-Falguera, investiga sobre la història de la població i publica els resultats en treballs monogràfics. Destaquen especialment els treballs sobre el comerç marítim de Tossa a la Mediterrània i a l'Atlàntic (segles XIV-XIX), i l'estudi dels elements patrimonials més destacats de la vila: la construcció de les muralles, l'existència d'una primitiva església romànica dins el clos de Vila Vella, substituïda

per l'església gòtica de la qual encara es conserven restes i sobre la qual ha contribuït a documentar-ne molts aspectes, la construcció i l'evolució històrica de la capella dels Socors (segles XVI-XX) tractada en una monografia específica, l'actual església parroquial de Sant Vicenç edificada en el segle XVIII, i d'aquest mateix període, l'Hospital de Pobres de la Vila de Tossa. També ha donat notícia sobre la resta de capelles del terme, així com de torres fortificades, masos i establiments rurals.

El 1982 va participar en la fundació del Centre d'Estudis Tossencs. El 1983 també va ser membre fundador del Centre d'Estudis Selvatans, entitat que va presidir entre el 1986 i el 1998. L'any 2000 va ser elegit acadèmic corresponent de la Reial Acadèmia Catalana de Belles Arts de Sant Jordi de Barcelona. El 2010 va obtenir el Premi Joan Saqués Roca de la Fundació Valvi de Girona, atorgat a la persona o entitat que destaca i acredita una trajectòria reconeguda en el camp de la preservació, conservació, difusió o restauració del patrimoni cultural i artístic.

Ha publicat àmplies monografies sobre història, com ara El comerç marítim de Tossa a través del port barceloní (1357-1553) (Tossa de Mar, Ajuntament de Tossa de Mar / Centre d'Estudis Tossencs, 1982); Homes, vaixells i mercaderies de Tossa al Grau de València (1459-1703) (Tossa de Mar, Ajuntament de Tossa de Mar / Centre d'Estudis Tossencs, 1992); De la Mediterrània a l'Atlàntic. Navegació i comerç a Tossa (1759-1814) (Tossa de Mar, Centre d'Estudis Selvatans / Centre d'Estudis Tossencs, 2004), i Un català a la cort dels tsars. Antoni Colombí Payet, comerciant i primer cònsol general d'Espanya a Rússia (Tossa, 1749 - Sant Petersburg, 1811) (Barcelona, Generalitat de Catalunya, 2007). ■

Els seus llibres més relacionats amb la història de l'art són Noves aportacions al coneixement de la Vil·la Romana dels Ametllers de Tossa (Tossa de Mar, Ajuntament de Tossa de Mar, 1980); «Tossa. La formació d'una vila. El comte, l'abat i els tossencs (segles IX-XII)» (Quadern d'Estudis Tossencs, Tossa de Mar, 1998); conjuntament amb Albert López i d'altres, Les excavacions de 1985-1989 i 1992 a la Vil·la Romana dels Ametllers, Tossa (Selva) (Patronat de la Vil·la Romana dels Ametllers, 2001); conjuntament amb Albert López i d'altres, Can Saragossa de Lloret de Mar. Estudi arqueològic, històric, artístic i procés de restauració (Lloret de Mar, Ajuntament de Lloret de Mar, 2007), «En mar i en terra. Una història de Tossa i la seva gent (1186-1835)» (Quadern d'Estudis Tossencs, Tossa de Mar, 2013), i «La independència dels països hispanoamericans a través de l'obra de Gil Gelpí Ferro (Tossa 1818-l'Havana 1887). Navegant, escriptor i periodista» (2018).

Dels seus treballs més propers al món de la història de l'art, cal esmentar «Notes d'Arqueologia de Catalunya. Tossa» (Informació Arqueològica. Butlletí Informatiu de l'Institut de Prehistòria i Arqueologia de la Diputació Provincial de Barcelona, Barcelona, gener-abril 1978); conjuntament amb Albert López i Xavier Fierro, «Resultats de la primera campanya d'excavacions a la vil·la romana del Mas Carbotí» (Informació Arqueològica, Barcelona, ge-

ner-juny 1985); «El desenvolupament urbà i econòmic de la vil·la el s. XVI», a Antologia poètica i literària per a un itinerari líric d'homenatge als 'Cantors de Tossa'. Annexe al pregó de Festa Major pronunciat per Esteve Fàbregas Barri (Tossa de Mar, Ajuntament de Tossa de Mar, 1988); «Dades documentals sobre l'empedrat del carrer Major de Vila Vella i el portal del museu que dona al Codolar» (Turissa, Tossa de Mar, gener 1992); «Proposta d'escut heràldic del nostre municipi» (Turissa, Tossa de Mar, abril 1993); «IV Centenari de la capella de la Mare de Déu del Socors 1593-1993» (Turissa, Tossa de Mar, juny 1993); «Notes històriques sobre la capella de la Mare de Déu de Gràcia» (Turissa, Tossa de Mar, abril 1994); «Viatge a las Hurdes», a Josep Albertí 1913-1993. Catàleg exposició (Girona, Museu d'Art de Girona, 2001); «Construcció de la nova església parroquial de sant Vicenç màrtir», a Programa de la Festa Major de Sant Vicenç 2004 (Tossa de Mar, Ajuntament de Tossa de Mar, 2004), i «Un lloretenc que ha fet honor a la seva pàtria [Sebastià Rusalleda Gallart]», a Premis Vila de Lloret. Literatura de viatges de Lloret de Mar (Lloret de Mar, Ajuntament de Lloret de Mar, 2013). També ha publicat a l'Atlas d'història de Catalunya (Barcelona, Edicions 62, 1995) i a Quaderns de la Selva (Santa Coloma de Farners), entre d'altres. ■ **Lluís Amat, editor.**

/// POL GINESTA, col·laborador

Tossa ha duplicat el reciclatge en només dos mesos

La vila ha duplicat en només dos mesos les xifres de reciclatge a la població, que ara es troben al voltant del 40%, després que es renovessin, el passat mes d'abril, els serveis de recollida de residus i neteja en el marc de la delegació integral dels serveis cap al Consell Comarcal de la Selva. Aquest fet va significar la posada en funcionament d'un nou pla de gestió que incloïa diversos canvis substancials: la renovació dels serveis del carrer, consistent en la substitució dels antics contenidors per nous models més moderns i propers a la població; l'ampliació de l'anterior servei de recollida comercial, que ara arriba a tots els comerços i a totes les fraccions; i una intensa campanya informativa a la població i al comerç.

En només dos mesos, s'han distribuït un total de 490 contenidors del nou model de càrrega lateral per tot el municipi i s'han instal·lat 160 contenidors de menors dimensions per donar servei al nucli antic i a altres zones on no poden accedir els camions de càrrega lateral. També s'han lliurat un total de 770 contenidors als comerços adherits al servei de recollida porta a porta d'orgànica, envasos, paper, vidre i resta. D'altra banda, un total de 4 càmperes disposen de servei de contenidors municipals de gran capacitat dins els seus recintes, i paral·lelament s'han distribuït 50 papereres de paper i envasos pels edificis públics.

Tanmateix, en el marc de la campanya "Tossa RECICLA, ens renovem per al futur", un total de 1.700 veïns han respost a la crida i han acudit als punts informatius per rebre el seu joc de reciclatge, compost per un cubell acudit per a la recollida d'orgànica, bosses compostables, fulletons i imants. La campanya finalitzarà aquest mes de juny amb una nova bustiada a totes les llars del nucli antic informant de la ubicació definitiva dels contenidors d'aquest sector. El nucli antic disposa d'un servei propi format per contenidors i vehicles de dimensions més reduïdes.

Els efectes d'aquestes millores han repercutit de forma immediata en les dades de reciclatge municipals: si bé el mes de març d'aquest any Tossa va recollir selectivament un 18% dels principals residus generats (orgànica, envasos, paper, vidre i resta), ja en el mes d'abril va arribar gairebé al 40%.

De cara a l'any 2020, el Consell Comarcal de la Selva i l'Ajuntament de Tossa reprendran la campanya informativa, que anirà sobretot orientada als visitants esporàdics de la vila, per tal que tothom conegui l'aposta municipal pel reciclatge i la sostenibilitat. ■ **Celobert**

Marca la diferència. Anuncia't a celobert

/// AITOR ROGER, és historiador

JERONI MATAS

En Jeroni va néixer a casa, al carrer del Raval de Blanes, el vint-i-u de maig de 1960. Els seus records d'infantesa estan vinculats al bar familiar, emplaçat als baixos de la casa, i amb l'església de Santa Maria, on va fer d'escolà i l'avi i el pare havien sigut campaners. Des de petit sempre s'ha sentit atret per la pintura, però potser el culpable d'aquesta afició va ser un holandès bohemí que un dia va aparèixer a casa dels Matas. Aquell estranger misteriós que va entrar per la porta del bar era un personatge molt curiós als ulls d'un infant. Parlava un idioma que no coneixia i, entre els objectes que portava sobre, hi havia un cavallet, un maletí metàl·lic - després descobriria que contenia pintures a l'oli -, unes teles que ell mateix s'havia fet... No duia diners per pagar i com a compensació els hi va deixar tots aquells estris. Aquell maletí despertà encara més la curiositat d'en Jeroni, a qui li agradava veure els dibuixos que feien els artistes locals, com en Joan Rondon o l'Àngel Planells, amb qui la família tenia molt bona relació.

La situació econòmica no li va permetre fer els estudis en Belles Arts, però no va perdre la il·lusió per pintar. Passava llargues estones amb en Planells, a l'estudi que el pintor de Cadaqués tenia a Blanes, el seu poble d'adopció. Allí conversaven de molts temes i rebia els consells d'un dels pintors que més admirava: vigilar les proporcions, els reflexos de la llum... Fins i tot va fer de model per algun dels seus quadres. "L'Àngel era una persona molt bona, escoltava a tothom. Era un savi". A en Jeroni l'atreïa el surrealisme, el món dels somnis, poder-los interpretar, l'espai submarí... "I gràcies a l'Àngel vaig poder conèixer en Dalí, en una visita que li vaig fer a Portlligat quan tenia poc més de 15 anys. De Dalí n'admiro el domini de la tècnica del dibuix."

"Una iniciativa de la desapareguda Fundació Àngel Planells (FAP) em va permetre exposar una obra meua en ocasió d'una col·lectiva de diferents artistes que vam homenatjar a l'Àngel. I, poc temps després, el 2004, a la FAP, al carrer de l'Or, vaig fer la meua primera exposició individual. Abans havia participat a moltes mostres col·lectives, sobretot a la Casa del Poble. També he col·laborat cedint obra per a subhastes benèfiques." "Els blanencs van conèixer encara més la meua passió per la pintura a partir del repte de l'obra a la parròquia. Era un repte personal per demostrar-me a mi mateix que era capaç de pintar un fresc de grans proporcions. Fou possible gràcies a en Joan B. Planells i la bona predisposició de Mn. Miquel-Àngel Ferrés, que poc temps després va ser rellevat per Mn. Enric Roura, que en un principi tenia certa por que l'obra s'allargués massa en el temps. Em deia que els artistes quan co-

Jeroni Matas amb una de les seves obres.

mencem una obra no sabem quan l'acabarem". Les dimensions d'aquell fresc, 8 metres d'alçada, feien necessari instal·lar un andami i el dia a dia de la parròquia va conviure amb ell durant uns mesos. El fresc dels oficis volia ser un homenatge al món dels terrassans i pescadors. Hi són presents emblemes de Blanes com el popular rem de trenta-quatre de Ruyra o unes espartenyas, que tanta fama van donar al poble.

Des del seu domicili al barri de Mas Florit continuà trobant tot tipus de situacions que l'inspiraven i el motiven a seguir pintant. La darrera obra s'ha difós àmpliament gràcies a les xarxes socials. Aquesta era la seva voluntat, "que l'obra arribi als protagonistes del quadre." 1 d'octubre, el rei despullat, que així es titula l'obra, és una crítica pel retrocés en les llibertats que estem vivint. Hi van haver dos motius principals que van animar-lo a fer-la. El primer va passar el 15 d'abril, a la gran manifestació a Barcelona per l'alliberament dels presos, quan va coincidir amb la dona d'en Jordi Sánchez. "El seu testimoni em va colpir molt, també a la meua esposa i a tots els que m'acompanyaven. I fou llavors quan em vaig preguntar què podia fer per ajudar a denunciar aquella situació. Els fets de l'1 d'octubre i la decisió de la meua fila de no seguir oposant per ser jutge em van acabar de decidir a fer l'obra". En Jeroni s'ha inspirat en el quadre La vicaria (1870) de Marià Fortuny per començar a pintar un quadre que confessa que encara no està acabat. Les reixes del quadre de Fortuny li serveixen per simbolitzar la presó i el mirall original l'ha substituït per un retrat de Felip V. A partir d'aquí apareixen més i més personatges i escenes colpidores com la violència policial el dia del referèndum. El relat dels fets s'acaben els dies de l'1 al 3 d'octubre de 2017. Té unes dimensions de 90 x 60 centímetres. I espera acabar-lo ben aviat.

Obres destacades de Jeroni Matas

Centre **ESPAI VALLDEBURG**

Temàtic Mare Nostrum de Blanes
LA PESCA

/// **PERE VIÑAS MOIX**, pescador i mestre col·leccionista
E.J. VIÑAS MESTRES, pescador-home granota

La pesca a la Mediterrània té una tradició centenària. Els escriptors grecs i llatins fan moltes referències, i els peixos o els productes transformats, com el garum, sovint es consumeixen. El progrés tecnològic i les noves tècniques desenvolupades al llarg dels segles han anat incrementant la capacitat pesquera dels pobles costaners. No obstant això, l'expansió en l'ús del motor, fa uns cent anys, i els nous materials que han aparegut més recentment van significar que el segle XX va experimentar un augment significatiu de la pressió pesquera, que va tenir conseqüències greus per a l'estat dels recursos.

La Mediterrània es caracteritza, en comparació amb l'Atlàntic adjacent, per la seva pobresa productiva i l'estretor de les seves prestatgeries continentals. A excepció del gran peix pelàgic, com el tonyina o el peix espasa, la major part de la pesca es realitza a la plataforma continental (fins a 200 metres de profunditat) o a la part superior del pendent continental (fins a 500 metres, excepcionalment 800). La Mediterrània només té grans prestatgeries a l'Adriàtic nord, el Golf de Gabès a la costa est de Tunísia i, en menor mesura, al Golf de Lleons, al sud de Sicília i al centre de la Península Ibèrica.

Les espècies demersals habiten al fons del mar o viuen en estreta relació amb ell. El nombre d'espècies d'aquest grup és elevat i el seu valor de mercat és molt variat segons l'espècie i la zona. A més, les tècniques utilitzades per pescar-les són extraordinàriament variades i diverses, i inclouen arrossegament de fons, xarxes, xarxes de trama, palangres de fons, dragues, trampes, etc. (Fishery Resources in the Mediterranean, Jordi Lleonart 2011 ICM.)

Aquest espai, estarà ocupat principalment per una exposició permanent de la col·lecció particular del pescador i artista blanenc Pere Viñas i Moix, que durant molts anys de la seva vida ha anat creant, fins aconseguir aquesta col·lecció, única al món, de l'evolució de la pesca al nostre litoral, principalment del segle XX i algunes peces anteriors. ■

Guia Diada 2019

INFORMACIÓ SOBRE LA MANIFESTACIÓ DE L'ONZE DE SETEMBRE

Un any més, l'ANC organitza una gran manifestació per la Diada. El lema d'enguany serà 'Objectiu independència'. Segons l'ANC, la manifestació es farà per reivindicar que l'objectiu és la independència. Els representants de l'entitat diuen que ningú no ha de renunciar a la ideologia pròpia, sinó que cal posar-se d'acord per aconseguir aquest objectiu comú.

L'Assemblea comptarà com sempre amb la col·laboració de més entitats independentistes, com ara l'AMI i Òmnium Cultural per a organitzar la manifestació, la vuitena consecutiva. L'any passat, es va fer a l'avinguda Diagonal de Barcelona i va aplegar un milió de persones.

Recorregut i hora

L'epicentre de la manifestació serà a la plaça d'Espanya de Barcelona. 'Hem buscat una plaça gran on conflueixin carrers grans, perquè volem representar que, des de camins diferents, hi ha un punt de trobada que és la independència', va dir la presidenta de l'ANC, Elisenda Paluzie, a la conferència de premsa de presentació.

En aquella plaça hi van a parar cinc carrers, que es preveu que també s'ompliran de gent: el carrer de la Creu Coberta, el carrer de Tarragona, l'avinguda del Paral·lel, l'avinguda de Maria Cristina i la Gran Via de les Corts Catalanes. Amb aquesta imatge evoluciona el dibuix d'una unió cap a un objectiu central.

Com és habitual, la manifestació començarà a les 17.14 h, però l'Assemblea recomana de ser-hi una hora abans. A més, es convida la gent a baixar a Barcelona a primera hora del matí. L'ANC organitzarà una Fira de Consum Estratègic a la ciutat.

Com podeu inscriure-us-hi?

L'ANC ha obert una pàgina web perquè tothom es pugui inscriure a un dels vint-i-sis trams de la mobilització. Com cada any, la manifestació s'ha dividit en trams. A la web, hom pot triar a quin vol anar. A més, l'entitat ofereix un mapa amb dades sobre ocupació per a garantir que els manifestants es distribueixin de manera equitativa per tot el recorregut.

L'ANC també resol possibles dubtes per correu electrònic: dubtes11s@assemblea.cat

Mobilitat

Les assemblees locals de Blanes, Lloret i Tossa ja organitzen autocars per fer el trasllat fins a Barcelona. L'any passat se'n van arribar a omplir mil cinc-cents, un xifra que esperen igualar. Per inscriure's als autocars, val més adreçar-se a la secció territorial de l'ANC de més a la vora.

Espai Eines de País

'No tan sols proposem de sortir a manifestar-nos, sinó de venir decidits a informar-se de les maneres efectives que tenim per a avançar cap a la independència', explica Carla Soler, de la Comissió de Mobilització de l'ANC. L'entitat vol continuar fent créixer la campanya Eines de País, i per això organitzarà una Fira de Consum Estratègic a Barcelona, amb parades d'empreses i entitats implicades amb la independència, juntament amb activitats i conferències complementàries. De moment no se'n saben més detalls.

Les samarretes

Un any més, l'Assemblea ha posat a la venda samarretes especials per a la manifestació de l'Onze de Setembre. Són fetes al país i seran de color blau turquesa, amb detalls grocs. Tindran un estel al pit, que simbolitza l'objectiu de la independència.

Costa Brava
Best of the World 2012
Top Travel Destinations

NATIONAL GEOGRAPHIC
TRAVELER

CATALUNYA

Navega, Descobreix, Visita
Navega, Descubre, Visita
Sail, Discover, Visit

EMOTION
SPEED BOAT

REFRÉSCATE
EN EL MAR

HAVE A SWIM
IN THE SEA

DOFI JET
BOATS

NEPTUNE dofi jet boat

EMOTION

TOSSA
LLORET · BLANES

Dto.
15%
Residentes
Sábados y
Domingos

www.dofijetboats.com

DEPARTURES: CALELLA, POBLE NOU, PINEDA DE MAR, STA. SUSANNA, MALGRAT DE MAR, BLANES, STA. CRISTINA, FENALS, LLORET DE MAR, CALA CANYELLES & TOSSA DE MAR

CALA TREUMAL
bar restaurant

Moments per gaudir la nit i el dia
www.calatreumal.com

Diseny: www.titoatmbas.com

CALA TREUMAL BLANES (GIROKA). TEL: 626 358 844 / 972 191 230 INFO@CALATREUMAL.COM

FESTA MAJOR PETITA

Disseny: Judit Escayola

2019

COPATRONS

Dimecres 14 d'agost

19.00 h Espectacle de màgia "Magia et Affectus, el millor del Mag Igor", a la Biblioteca Comarcal de Blanes. Aforament limitat. Reserva prèvia de l'entrada a la mateixa biblioteca.

Divendres 16 d'agost

19.00 h Toquen a córrer amb l'Esbart Joaquim Ruyra acompanyats de la **Banda Cobla del Col·legi Santa Maria**, al c. de Raval sud.

20.15 h Cercavila "Places i carrers" amb la participació de la Colla Gegantera de Blanes, la Colla de Diables "Sa Forcanera", l'Esbart Joaquim Ruyra i la Banda Musical de Blanes i Mn. Joan Batlle.

Recorregut: Sortida de c. Raval sud, rambla Joaquim Ruyra, pg. de Mar per passeig Cortils i Vieta, c. Ample i plaça dels Dies Feiners.

22.30 h Concert BIFLATS, a la plaça dels Dies Feiners.

Dissabte 17 d'agost

Cursa Córrer el Cós

Sortida del pg. de Mar (davant de la Casa Saladrigas) fins a la plaça de l'Església:

18.00 h Inscripcions (davant de la Casa Saladrigas)

18.30 h Cercavila

19.00 h Cursa Córrer el Cós

19.30 h Lliurament de premis

22.30 h XXXVI Caminada popular Nit de Sant Bonós

Per a més informació:

<https://www.blanes.cat/docweb/caminadapopularnitdesantbonos>

Diumenge 18 d'agost

08.00 h Tirada a l'art davant de la plaça Mare de Déu del Vilar.

09.00 h Sardinada popular a càrrec de l'Associació de Veïns dels Pins, davant la plaça Mare de Déu del Vilar.

12.00 h Vermutada popular a càrrec de la Colla Gegantera de Blanes, a la plaça d'Espanya.

19.30 h Audició de sardanes amb la **Cobla Rossinyolets**, al Banc dels Músics.

21.00 h Espectacle musical a càrrec del **grup Nabac**, *Records per a tu*, a la plaça dels Dies Feiners.

Dimecres 21 d'agost

09.00 h Xocolatada popular sota l'arc dels Copatrons.

11.30 h Ofrena floral sota l'arc dels Copatrons.

12.00 h Ofici solemne a la parròquia de Santa Maria.

19.00 h Concert de la **Banda Cobla Col·legi Santa Maria** de Blanes, a la plaça de l'Església, en motiu dels 700 anys de la Parròquia Santa Maria.

21.00h Cantada d'havaneres a càrrec del grup **Cabotatge Havaneres** de la Selva Marítima i el grup **Xarxa** del barri barceloní del Poble Sec, amb cremat popular, al pg. de Mar (Banc dels Músics).

EXPOSICIONS

CASA SALADRIGAS (c. Roig i Raventós, 2)

5è aniversari dels Castellers de l'Alt Maresme

Del 9 d'agost al 7 de setembre

FOCS I FESTES 2019

25a edició del concurs fotogràfic

Del 10 d'agost al 7 de setembre

SALA GARCIA – TORNEL (c. Ample, 11)

"El arte de un jubilado" – Emiliano Aguilar

Del 16 d'agost a l'1 de setembre

SALA CASA OMS (planta baixa, c. Ample, 11)

"Oci & Nit" – Tastets de l'Arxiu

Fons Juli Barber. Blanes (1967-1977)

Del 9 d'agost al 7 de setembre

Organitza:

Amb el suport de:

Col·labora:

